

Poskytuje vám zaměstnavatel bezplatně vozidlo?

Poskytuje vám zaměstnavatel bezplatně motorové vozidlo k užívání pro soukromé i služební účely? Na výplatní pásce se nachází určitá částka, kterou vám zaměstnavatel přidává k vaší mzdě, a chcete vědět, jak se tato částka stanovuje?

Zjednodušeně se dá říci, že tato částka je 1 % z pořizovací ceny vozidla. Vzhledem k tomu, že zaměstnavatel může vozidlo pořizovat formou finančního pronájmu, nákupem, vozidlo může být pořízeno jako osobní automobil se speciální úpravou s nárokem na odpočet DPH, osobní automobil bez nároku na odpočet DPH, případně vozidlo kategorie N1 s nárokem na odpočet DPH, není naše vyčtené zjednodušení zcela pravdivé. Dochází k různým situacím, za kterých je stanovena základna pro výpočet 1 %.

Dále je možno říci, že tento nepeněžní příjem nepodléhá odvodům organizace na sociální a zdravotní pojištění, zároveň nepodléhá ani odvodům zaměstnance na tato pojištění.

Vzhledem k několika možným variantám, které jsme již nastínili, uvádíme výpočet základny pro stanovení nepeněžního příjmu na konkrétních příkladech.

Než budeme uvádět konkrétní příklady, je potřeba také připomenout, že zákon o dani z příjmů, který upravuje tuto problematiku, a to konkrétně v § 6 odst. 6 zákona, byl pro rok 2004 novelizován, a proto vycházíme z aktuálního znění zákona.

Příklad 1

Zaměstnavatel poskytl zaměstnanci osobní automobil, nebylo možno uplatnit DPH na vstup, osobní automobil pořídil za 500 tisíc Kč vč. DPH. Základna pro stanovení nepeněžního příjmu je 500 tisíc Kč, to znamená měsíční nepeněžní příjem 5000 Kč.

Příklad 2

Zaměstnavatel poskytl zaměstnanci osobní automobil, neuplatnil nárok na odpočet DPH, osobní automobil pořídil za 1,22 milionu Kč. Vzhledem k tomu, že základna pro výpočet 1 % se odvíjí od vstupní ceny vozidla, ze které je odepisováno ve společnosti, a vstupní cena je od letošního roku omezena částkou u osobního automobilu 900 tisíc Kč, je takto omezen i

nepeněžní příjem zaměstnance, to znamená základna pro výpočet 1 % činí 900 tisíc Kč, nepeněžní příjem 9000 Kč.

Příklad 3

Zaměstnavatel poskytl zaměstnanci osobní automobil se speciální montážní úpravou, který pořídil v době platnosti zákona o dani z přidané hodnoty, kdy bylo možno uplatnit daň z přidané hodnoty na vstupu. Auto bylo pořízeno za 500 tisíc Kč + 110 tisíc Kč DHP. Nepeněžní příjem bude stanoven jako 1 % ze vstupní ceny, tj. z částky 500 tisíc Kč, a v souladu se zákonem bude do základny připočtena i uplatněná daň z přidané hodnoty, to znamená, že základna pro výpočet nepeněžního příjmu bude činit 610 tisíc Kč a nepeněžní příjem 6100 Kč.

Příklad 4

Zaměstnavatel poskytl zaměstnanci osobní automobil se speciální úpravou montážní, byla uplatněna daň z přidané hodnoty na vstupu, pořizovací cena automobilu je 1 milion Kč + 220 tisíc Kč DPH. Nepeněžní příjem bude stanoven jako vstupní cena, ta je omezena částkou 900 tisíc Kč, a bude připočtena daň z přidané hodnoty, tj. základna pro výpočet 1 % bude činit 1,11 milionu Kč, nepeněžní příjem zaměstnance bude 11 100 Kč.

Příklad 5

Zaměstnavatel poskytl zaměstnanci vozidlo kategorie N1, při nákupu vozidla byla uplatněna daň z přidané hodnoty na vstupu, vozidlo je pořízeno za 1 milion Kč + 220 tisíc Kč DPH. Vzhledem k tomu, že u vozidel kategorie N1 není nijak limitována vstupní cena, vstupní cena činí 1 milion Kč, to znamená, že základna pro výpočet 1 % je vstupní cena + daň z přidané hodnoty, tj. částka 1,22 milionu Kč a nepeněžní příjem zaměstnance činí 12 200 Kč.

Doufáme, že se nám na názorných příkladech podařilo vysvětlit stanovení základny pro výpočet nepeněžního příjmu zaměstnance, kterému je umožněno bezplatně používat vozidlo zaměstnavatele pro soukromé účely.

Mgr. Edita Ševcovicová
sevcovicova@fucik.cz

DAŇOVÝ KALENDRÁŘ – ZÁŘÍ/ŘÍJEN

27. 9.

DPH – podání přiznání a zaplacení daně za srpen
Spotřební daň – podání přiznání za srpen

30. 9.

Daň z příjmů

– a) odvod daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně za srpen

– b) odvod částek zajištění daně za srpen

Daň z nemovitostí – 3. splátka na daň placenou ve splátkách poplatníky neprovozujícími zemědělskou výrobu a chov ryb

Odvod daně vybírané srážkou za srpen – v případě, že valná hromada rozhodla o vyplacení podílu na zisku (dividendy) a byla v srpnu provedena srážka daně

11. 10.

Spotřební daň – platba daně za srpen

ZE SBÍRKY ZÁKONŮ

• Částka 167, rozeslaná 9. 9. 2004

486. Úplné znění zákona č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), jak vyplývá z pozdějších změn.

• Částka 169, rozeslaná 17. 9. 2004

490. Úplné znění zákona č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, jak vyplývá z pozdějších změn.

KRÁTCE

Informace MF ČR o dani při přeúčtování služeb a energií

Na internetových stránkách Ministerstva financí ČR byla zveřejněna informace, která stanovuje, že přesto, že v zákoně č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, není výslovně stanoven postup při přefakturaci služeb a elektrické energie, tepla, plynu a vody, který byl v zákoně č. 588/1992 Sb. uveden v § 14 odst. 13, lze v návaznosti na předpisy platné pro účely daně z příjmů a účetní předpisy dovodit, že v případě, kdy plátce neposkytuje uvedené zboží nebo služby z vlastních kapacit, ale pořizuje je od jiných osob a přeúčtovává je dalším osobám, může postupovat jedním z následujících způsobů:

1. Pořízení uvedených druhů zboží nebo služeb zaznamenaná ve své evidenci pro daňové účely jako přijaté zdanitelné plnění a za podmínek stanovených zákonem o DPH může uplatnit nárok na odpočet daně. Při přeúčtování na další osobu uplatní daň na výstupu a zaznamená v daňové evidenci jako plnění na výstupu. Základem daně je podle § 36 odst. 1 zákona o DPH peněžní částka, kterou plátce jako úplatu za toto plnění obdržel nebo má obdržet, snížená o daň.

2. V případě, že na základě sjednaných smluvních podmínek plátce pouze požaduje úhradu výdajů zaplacených za jinou osobu a neuplatní si při pořízení služeb či uvedených druhů zboží nárok na odpočet daně, nejedná se při přeúčtování další osobě o zdanitelné plnění a daň na výstupu se neuplatní.

O zvoleném způsobu musí plátce účtovat odpovídajícím způsobem v souladu s přísl. ustanoveními zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Konsolidovaná účetní závěrka – 1. část

Sestavení konsolidované účetní závěrky představuje v rámci českých účetních předpisů samostatnou a značně specifickou problematiku. V rámci prostoru v tomto vydání by nebylo možné celý výklad této oblasti obsáhnout, na druhé straně to však ani není cílem tohoto příspěvku. Jedná se však o problematiku, která v posledních letech zaznamenala rychlý vývoj, a jsme přesvědčeni, že zejména s ohledem na velmi časté majetkové propojování tuzemských společností vzájemně i se společnostmi ze zemí Evropské unie, ale i s ohledem na předpokládaný vyšší počet společností, s jejichž cennými papíry se obchoduje na mezinárodních burzách, bude mít oblast konsolidace stále větší význam.

Zákon o účetnictví již v současnosti stanoví ve svém § 23a přímou povinnost, aby konsolidující účetní jednotky, které jsou emitentem cenných papírů registrovaných na regulovaném trhu cenných papírů v členských státech Evropské unie, použily pro sestavení konsolidované účetní závěrky a vyhotovení výroční zprávy Mezinárodní účetní standardy upravené právem Evropských společenství. Ostatní konsolidující účetní jednotky mohou pro sestavení konsolidované účetní závěrky a vyhotovení výroční zprávy použít Mezinárodní účetní standardy anebo tuto závěrku sestavit v souladu s českými účetními předpisy. Uvedené ustanovení je poprvé účinné pro účetní období nejbližší následující po účetním období, v němž vstoupila smlouva o přistoupení České republiky k EU v platnost.

V našem příspěvku se nebudeme zabývat konsolidovanou účetní závěrkou sestavenou v souladu s Mezinárodními účetními standardy, považujeme však za důležité na úvod našeho výkladu na tyto skutečnosti upozornit. I z toho totiž vyplývá veliký význam sestavení konsolidované účetní závěrky, a to i v rámci českého účetnictví. Z těchto důvodů bychom se chtěli zaměřit na alespoň stručný popis problematiky konsolidované účetní závěrky sestavené v souladu s českými účetními předpisy.

Účelem sestavení konsolidované účetní závěrky je podání informací akcionářům a společníkům účetní jednotky, která kontroluje nebo uplatňuje podstatný vliv na podnikatelskou činnost jiných účetních jednotek, případ-

ně zahraničních podniků. Mezi významné uživatele údajů z konsolidované účetní závěrky dále patří také například věřitelé nebo potenciální investoři. Neslouží pro účely daňové ani pro účely rozdělování výsledků hospodaření. V podstatě se jedná o provedení takového postupu, při kterém dochází ke společnému vykazání majetku, závazků, struktury vlastního kapitálu a hospodářského výsledku všech společností tvořících konsolidační celek najednou.

Nejedná se o jednoduchý postup, pravidla sestavení konsolidované účetní závěrky jsou proto stanovena účetními předpisy. Pro společnosti, které budou sestavovat konsolidovanou

účetní závěrku za účetní období začínající nejdříve 1. lednem 2004, jsou pravidla jejího sestavení obsažena v následujících předpisech:

- a) zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví v posl. znění, tj. včetně zákona č. 437/2003 Sb. a to § 22, § 23 a s našim vysvětlením uvedeným výše též § 23a (dále ZoÚ);
- b) vyhláška č. 500/2002 Sb., v posl. znění, tj. včetně změn provedených vyhláškou č. 472/2003 Sb. a to celá část patá (dále vyhláška);

c) český účetní standard pro podnikatele č. 020 – konsolidovaná účetní závěrka (dále standard).

Konsolidovaná účetní závěrka podává informace o konsolidačním celku a musí být ověřena auditorem. Stejně tak podléhá ověření auditorem konsolidovaná výroční zpráva, která musí být rovněž sestavena v případě, že ZoÚ je stanovena povinnost k sestavení konsolidované účetní závěrky a která obsahuje informace o konsolidačním celku v jinak běžné struktuře stanovené pro výroční zprávu v § 21 ZoÚ.

Konsolidovanou účetní závěrku za konsolidační celek má povinnost sestavit účetní jednotka, která je obchodní společností a je řídicí osobou nebo ovládající osobou (tyto pojmy jsou převzaty z ustanovení obchodního zákoníku). Tato účetní jednotka je současně označována za tzv. konsolidující účetní jednotku. Naproti tomu účetní jednotka, která je ve vztahu k této účetní jednotce osobou řízenou nebo ovládanou nebo ve které vykonává konsolidující účetní jednotka podstatný vliv, má povinnost podrobit se sestavení konsolidované účetní závěrky a je označována za tzv. konsolidova-

(Pokračování na stránce 3)

BUSINESS LEASE TEAMWORK IN MOBILITY

Váš spolehlivý partner
v oblasti operativního leasingu

Business Lease, s.r.o.
Bucharova 16, 155 00 Praha 5
Tel.: +420 251 025 800
Fax: +420 251 626 971
E-mail: info@bl.cz, www.bl.cz

Objednejte si

Ročenku Hospodářských novin

Pro předplatitele všech titulů a el. produktů –
on-line služeb z produkce ECONOMIA, a.s.,
za zvýhodněnou cenu 160 Kč.

www.economia.cz/info/rocenka.htm

Právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím

Ústavní soud dospěl ve svém nálezu ze dne 30. dubna 2002, sp. zn. Pl. 18/01 (publik. pod č. 234/2002 Sb.) k závěru, že každý má právo na náhradu škody způsobené mu nezákonným rozhodnutím soudu, jiného státního orgánu či orgánu veřejné správy nebo nesprávným úředním postupem, přičemž podmínky a podrobnosti realizace tohoto práva stanoví zákon (čl. 36 odst. 3 a 4 Listiny základních práv a svobod). Zákon vydaný na základě ústavního zmocnění nemůže nárok na náhradu škody, vzniklé v důsledku úhrady nákladů právního zastoupení z důvodu způsobeného nezákonného rozhodnutí soudu, zcela anulovat (negovat), a tím tedy ústavně zaručené základní právo popřít.

V případě osob, kterým vznikla škoda spočívající v nákladech soudního řízení a které iniciovaly ústavní stížnost, tak došlo postupem zákonodárce promítnutým v napadeném ustanovení k naprostému vyloučení této kategorie subjektů z práva na náhradu škody způsobené jim nezákonným rozhodnutím soudu, jiného státního orgánu či orgánu veřejné správy. Takovýto postup je v příkrém rozporu s ústavním pořádkem České republiky a nerespektuje princip minimalizace zásahu do základních práv v podobě jejich případného omezení a maximalizace uchování obsahové podstaty základního práva.

Diskontní sazba podle podkladů ČNB ke dni 27. srpna 2004

datum		diskontní sazba	obvyklá výše úroků (140 % disk. sazby)
od	do	%	%
30. 11. 01	21. 1. 02	3,75	5,25
22. 1. 02	31. 1. 02	3,50	4,90
1. 2. 02	25. 4. 02	3,25	4,55
26. 4. 02	25. 7. 02	2,75	3,85
26. 7. 02	31. 10. 02	2,00	2,80
1. 11. 02	30. 1. 03	1,75	2,45
31. 1. 03	24. 6. 04	1,50	2,10
25. 6. 04	26. 8. 04	1,25	1,75
27. 8. 04		1,50	2,10

(Pokračování ze stránky 2)

nou účetní jednotku. Podstatným vlivem se přitom rozumí takový významný vliv na řízení nebo provozování podniku, který není rozhodující ve smyslu § 66a obchodního zákoníku. Toto ustanovení definuje ovládající osobu. Není-li prokázán opak, považuje se za podstatný vliv dispozice nejméně s 20 % hlasovacích práv.

Z výše uvedeného potom již vyplývá, že konsolidačním celkem se rozumí skupina výše uvedených, tj. konsolidujících i konsolidovaných účetních jednotek.

Zákon o účetnictví v některých případech osvobozuje od povinnosti konsolidovat účetní jednotky, jejichž účetní závěrky ke konci rozvahového dne účetního období, za které se konsolidovaná účetní závěrka sestavuje, celkem nepřekročily nebo nedosáhly alespoň dvou ze tří následujících kritérií:

- aktiva celkem více než 350 milionů Kč;
- roční úhrn čistého obrátu více než 700 milionů Kč;
- průměrný přepočtený stav zaměstnanců v průběhu účetního období více než 250.

Konsolidovaná účetní závěrka se sestavuje ke konci rozvahového dne konsolidující účetní jednotky. Délka účetního období při konsolidaci účetní závěrky musí být stejná. Konsolidovanou účetní závěrku tvoří rozvaha, výkaz zisků a ztrát a příloha včetně přehledu o peněžních tocích. Sestavuje se v termínu umožňujícím její ověření auditorem a schválení k tomu příslušným orgánem podle zvláštních právních předpisů tak, aby mohla být zveřejněna nejpoz-

ději do konce bezprostředně následujícího účetního období.

Ve vyhlášce jsou v § 62, odst. 2 uvedeny příklady společností, jejichž výsledky do konsolidované účetní závěrky za určitých okolností zahrnuty být nemusí. Jedná se např. o podniky, jejichž podíl na konsolidačním celku není významný, a to zejména z hlediska úhrnu rozvahy, čistého obrátu a vlastního kapitálu. Dále se jedná o společnosti, u nichž dlouhodobá omezení brání významně konsolidující účetní jednotce ve výkonu jejích práv v těchto společnostech. Konsolidovány dále nemusí být účetní jednotky, jsou-li jejich akcie drženy výhradně za účelem jejich prodeje v bezprostředně následujícím účetním období nebo pokud tyto společnosti vykonávají tak odlišnou činnost, že by jejich zahrnutím do konsolidačního celku došlo k porušení věrného a poctivého obrazu konsolidované účetní závěrky.

Povinnost sestavit konsolidovanou účetní závěrku dále nemá konsolidující účetní jednotka, která je současně ovládanou osobou zahrnutou do konsolidačního celku jiné konsolidující účetní jednotky nebo jiné konsolidující zahraniční osoby, která pro sestavení konsolidované účetní závěrky použila zákon a vyhlášku nebo mezinárodní účetní standardy.

S ohledem na značný rozsah problematiky konsolidace v této fázi náš výklad přerušíme. Jeho dokončení zaměřené zejména na způsoby a metody konsolidace bude publikováno v následujícím vydání.

Ing. Milan Kolář

kolar@fucik.cz

DAŇ Z PŘIDANÉ HODNOTY

Manka a škody – z pohledu daně z přidané hodnoty

Manka a škody obecně jsou pro podnikatele vždy nepříjemnou záležitostí. Podíváme-li se na ně pak z pohledu daně z přidané hodnoty, zjistíme, že s sebou přináší další problém, kterým je posouzení situace z hlediska právě DPH. Ta totiž vůbec není tak jednoznačná, jak by se na první pohled mohlo zdát.

Nyní pomineme jistě ojedinělý příklad nepoctivce, který se kvůli vidině snadného zbohatnutí snížil ke zfalšování manka nebo škody, popř. zakrývá mankem svou osobní spotřebu. Za typický příklad vezmeme podnikatele, kterému manko nebo škoda občas skutečně vznikne. Ten pak stojí před otázkou, zda je či není manko nebo škoda zdanitelným plněním, zda platit či neplatit DPH.

Pravda je ta, že odcizení nebo zničení věci nelze chápat jako dodání zboží a že dle zákona manko a škoda na majetku nejsou zdanitelným plněním ani předmětem daně, a tudíž nevzniká povinnost z nich odvádět daň. Musíme však dávat velký pozor na to, jsme-li schopni unést důkazní břemeno, což nám ukládá zákon o správě daní a poplatků, když tvrdíme, co se se zbožím skutečně stalo. Prokázat, že zboží nebo

majetek byly ukradeny nebo zničeny, např. policejním protokolem nebo záznamem pojišťovny, musí plátce daně. V opačném případě se může mýt za to, že zboží bylo použito pro účely nesouvisející s podnikáním. A byli již tací, kteří na to doplatili. V tomto případě nepomůže ani argumentace, že neuskutečnil-li se zdanitelné plnění, nemůže existovat datum jeho uskutečnění a nemůže nastat ani vznik daňové povinnosti podle zákona o dani z přidané hodnoty. Lze určit časový okamžik, v němž ke zdanitelnému plnění „muselo“ dojít nejpozději. Pokud povaha situace přesnější určení neumožňuje, takto vymezené datum uskutečnění

zdanitelného plnění lze podle skutečného výroku soudu z minulosti akceptovat. Závěrem lze tedy shrnout, že manka a škody sice samy o sobě nejsou zdanitelným plněním, ale plátce daně musí být schopni unést důkazní břemeno. A co se týče nároku na odpočet daně, který byl již na vstupu uplatněn, ten v žádném případě nezaniká.

Ing. Pavel Macháč

pavel.machac@fucik.cz

Nadnárodní fúze

Na základě nařízení Rady ES č. 2157 z roku 2001 o statutu evropské společnosti (dále jen nařízení o SE) bude i v Česku přípustná fúze za účelem založení evropské společnosti (SOCIETAS EUROPEA). Ustanovení nařízení Rady ES jsou v jednotlivých členských státech aplikovatelná ode dne účinnosti, tj. od 8. října 2004. Nařízení o SE vyžaduje zároveň vydání národního prováděcího zákona.

Obecně platí zásada, že v otázkách, které nejsou upraveny nařízením o SE ani prováděcím národním zákonem, se při nadnárodních fúzích aplikují národní předpisy. Český prováděcí zákon je v současné době ve druhém čtení v parlamentu a je pravděpodobné, že se nepodaří, aby nabyl účinnosti k 8. říjnu 2004.

Co obsahuje nařízení o SE:

Podle článku 2 nařízení o SE bude evropská společnost mimo jiné vznikat nadnárodní fúzí dvou či více akciových evropských společností, které mají sídlo zapsané v některém z členských států EU a které jsou založeny podle práva členských států EU.

- Tzv. evropská společnost může přemístit své sídlo v rámci EU.

- Společnost může být zakládána i jedním společníkem.

- Evropská společnost může změnit svou právní formu na jakoukoliv národní společnost.

Při zapisování nadnárodních fúzí bude použit institut tzv. osvědčení. Osvědčení bude vydáváno pro účely soudu a státu, který fúzi zapisuje do obchodního rejstříku. Osvědčení bude vystavovat příslušný orgán a bude v něm potvrzovat, že podle práva daného státu došlo ke splnění předpokladů plynoucích z nařízení o SE a dále ke splnění ostatních zákonných předpisů. Orgán (rejstříkový soud státu), ve kterém je fúze zapisována, poté již znovu nezkoumá splnění podmínek v dalších státech, ale odkazuje se na uvedené osvědčení.

V České republice budou notáři tím orgánem, který bude vystavovat příslušné osvědčení. Například na rozdíl od České republiky budou v Německu a v Rakousku osvědčení vystavovat rejstříkové soudy. Příprava fúze bude pak vyžadovat poměrně důkladnou časovou koordinaci, neboť příkládání osvědčení nesmí být starší než šest měsíců.

Nařízení o SE dále definuje tzv. projekt fúze a stanovuje jeho povinné náležitosti. Platí zásada, že povinnou náležitostí je jen ta náležitost, která je uvedena v nařízení o SE, a nikoli náležitosti, které jsou uvedeny v národních předpisech.

Nařízení o SE dále řeší problematiku znaleckého ocenění, problematiku organizace valné hromady, která rozhoduje o schválení projektu fúze a některé další kroky fúze.

Podle výše zmíněného nařízení tedy bude možné, aby společnosti plynule měnily svá sídla v rámci zemí Evropské unie. Bude zájmové sledovat vývoj účetní a daňové legislativy v tomto směru zabezpečující jakési plynutí společnosti v rámci Evropské unie.

Ing. Ivan Fučík

fucik@fucik.cz

Služby vztahující se k nemovitosti z pohledu ZDPH

a) Jak posoudit místo plnění u služeb prováděných na nemovitostech, které nejsou zapsány v katastru nemovitostí?

Podle definice uvedené v § 4 odst. 2 ZDPH jsou zbožím věci movité, elektrická energie, teplo, chlad, plyn a voda. Za zboží se také považuje nemovitost, která se nezapisuje do katastru nemovitostí, přičemž z ustanovení ZDPH přímo nevyplývá, že by taková nemovitost přestala být pro účely tohoto zákona nemovitostí. Šestá direktiva ES, ze které tuzemská úprava ZDPH vychází, rovněž neobsahuje zvláštní definici, která by pojem nemovitost s ohledem na zápis v katastru nemovitostí vymezovala, na základě čehož lze předpokládat, že u všech nemovitostí je místem zdanitelného plnění místo, kde se nemovitost nachází. Vzhledem k výše uvedenému se u služeb prováděných na nemovitostech, které se nezapisují do katastru nemovitostí, jako např. komíny, podzemní garáže, rozvody inženýrských sítí, pozemní komunikace podle zákona o pozemních komunikacích, zahradní chatky apod., považuje za místo plnění místo, kde se tato nemovitost nezapsaná v katastru nemovitostí nachází.

b) Patří pronájem a ubytovací služby mezi služby vztahující se k nemovitosti?

Podle § 10 odst. 1 ZDPH se za místo plnění při poskytnutí služby vztahující se k nemovitosti, včetně služby realitní kanceláře, odhadce nebo služby architekta a stavebního dozoru, považuje místo, kde se nemovitost nachází.

Vzhledem k tomuto obecnému vymezení vznikají diskuse o tom, které služby, kromě těch vyjmenovaných, se k nemovitosti vztahují a které je třeba posuzovat v případě stanovení místa plnění pro účely DPH samostatně. Vystává otázka, zda se za služby vztahující se k nemovitosti považují pouze služby potřebné pro provoz nemovitosti (např. úklid, oprava, apod.), nebo zda se také jedná o služby, které jsou v nemovitosti poskytovány (např. nájem či ubytování). Z ustanovení § 10 odst. 1 ZDPH a rovněž legislativy šesté směrnice ES je možné vyčíst, že by se mohlo jednat o jakoukoliv službu vztahující se k nemovitosti, nicméně vzhledem k nedostatku zkušeností s aplikací šesté směrnice je nutno vzít při posuzování této otázky v úvahu jak jednotlivé zákony člen-

ských států, tak šestou direktivu v jejich vzájemném kontextu, a zároveň vycházet i z komentářů k těmto zákonům. I přes obecné ustanovení týkající se služeb vztahujících se k nemovitosti je třeba jednoznačně určit, které služby se vztahují přímo k nemovitosti. Pokud bychom se chtěli inspirovat aplikací obdobného ustanovení v jiných členských státech EU, tak např. v Rakousku a ve většině dalších členských států se považuje pronájem a ubytování za služby spojené s nemovitostí. Naopak mezi služby, které se nepovažují za služby vztahující se k nemovitosti, se řadí např. zveřejnění inzerátu na prodej nemovitostí či dodávky elektřiny do nemovitosti.

Přesto, že podle obecného ustanovení šesté

směrnice by pronájem a ubytování mohly být zahrnuty do služeb spojených s nemovitostí, nastávají v praxi případy, kdy se národní úpravy od „vzorové“ šesté směrnice odchyľují. Jako příklad je možné uvést čl. 26 odst. 4 šesté direktivy, podle kterého je ubytování obvykle považováno za službu cestovní-

ho ruchu, bez ohledu na to, zda je poskytováno koncovému zákazníkovi či nikoliv, tak jak to rozlišuje tuzemský předpis ZDPH. Dále je třeba brát v úvahu, že pokud by se např. na ubytování v ČR, poskytované plátcem z jiného členského státu tuzemskému plátcovi, nepohlíželo jako na službu spojenou s nemovitostí, zatímco právní úprava ZDPH daného členského státu by ubytování mezi služby vztahující se k nemovitosti řadila, mohlo by se stát, že by došlo v případě poskytnutí této služby ke zdanění ve dvou členských státech – v místě, kde se nemovitost nachází, a v místě sídla či místa podnikání poskytovatele služby. Teoreticky by tak mohlo dojít k nepřipustnému dvojímu zdanění, které je nepočetné v rozporu se zásadami šesté direktivy.

Ministerstvo financí ČR přesto zastává názor, že pouze pronájem je možné zařadit do služeb přímo souvisejících s nemovitostí, zatímco v případě poskytnutí ubytovací služby se při stanovení místa plnění postupuje dle § 9 ZDPH, tj. podle sídla, místa podnikání či místa pobytu poskytovatele.

Čerpáno z materiálů KDP ČR.

Ing. Petr Havlena
havlena@fucik.cz

PRÁVNÍ RÁDCE

Převod pojistného kmene

Zákon o pojišťovnictví přinesl do oblasti pojistného práva novinku – převod pojistného kmene – která představuje podstatný zásah do právního postavení účastníků pojistného vztahu. Převod pojistného kmene prokázal a prokazuje některé legislativní i faktické nedostatky. Práva a povinnosti pojistníka a pojištěného v procesu převodu pojistného kmene nejsou tak garantována, jak bylo patrné úmyslem zákonodárců při schvalování zákona.

Zákon č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví (dále jen „zákon“) umožňuje realizovat převod pojistného kmene dvojím způsobem – na základě jednostranného rozhodnutí dozorcího orgánu (§ 32 odst. 1 zákona) nebo na základě žádosti pojišťovny (§ 32 odst. 2 zákona). Zákon v obou případech stanoví obligatorní zákonný postup, jenž je z pohledu pojištěného (pojistníka) nerozlišitelný a který ho staví do role „diváka“ vlastní pojistné smlouvy.

Zákonem upravený postup převodu představuje změnu účastníka pojistné smlouvy na straně pojistitele. Tento převod se děje bez účasti druhé smluvní strany pojistné smlouvy, bez pojistníka. Až po provedení změny dává občanský zákoník možnost pojistníkovi vypovědět převedenou pojistnou smlouvu v osmidenní výpovědní lhůtě.

Změna účastníka soukromoprávního dvoustranného vztahu bez předchozího souhlasu jedné ze smluvních stran, byť pod dozorem státního orgánu, je v českém právním řádu institutem výjimečné povahy, která se projevuje v následném vztahu pojistníka, předávající a přebírající pojišťovny.

Více se o tomto tématu můžete dočíst v článku JUDr. Eriky Mačákové „Převod pojistného kmene“ v Právním rádci č. 9/2004.

Newsletter Finanční manažer vydává společnost Economia, a.s., ve spolupráci s auditorskou a poradenskou firmou

Fučík & partneři
auditoři, daňoví poradci
www.fucik.cz

Chcete-li se přihlásit k odběru newsletteru Finanční manažer, napište na adresu pdf.financnimanazer@economia.cz.